

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ובירורי יוחסין

נימוקי דין תורה זה מתוך הנפסק באחד מסניפי בית הדין בבני ברק ובקרית ספר (מודיעין עילית) בשבתו כבוררות וכבית הוראה לממונות במעמד שני צדדים, ע"י דיין יחיד או מותב תלתא

(תיק זה פורסם כבר בחוברות המודפסות של בית הדין)

תיק מס' 2759.

דין ודברים שנטען בין אולם חתונות ובין מחותנים ע"ד שיומיים לפני החתונה המתוכננת נסגר האולם בצו משטרה כי מצאו בו שוהים בלתי חוקיים, והודיע בעל האולם למזמינים שילכו לאולם אחר יקר יותר, שהיה במקרה פנוי לאותו ערב, ואמר בעל פה שישלם להם. וכעת מתכחש שאמר כך ומסרב לפצות, ויש להם עדים שאמר, וגם טוענים לעגמת נפש כי אורחים קבלו הזמנות לאולם הראשון והיה בלבול וטורח להודיע לכולם, וחלק הגיעו למקום הלא נכון. וגם שהאולם היקר גרם להם בהכרח לחסוך בסעודה וחסר מכמות האוכל. וכיו"ב.

אחרי בירור כל הטענות ואין סתירות בין הצדדים הוכרע למעשה: שהאמירה שישלם להם ההפרש לאולם יקר לא מחייבת, דאין הוציא על פיו, כי בלאו הכי היה הולך לאולם יקר כי חייב לעשות חתונה בכל מחיר. ומה שנפסק בנתיה"מ בסימן שיב סק"ה שבית שנפל חייב להעמיד להם אחר כי לכל משכיר יש שיעבוד הגוף על עצמו להעמיד בית ולא רק קנין בגוף המושכר, זה חיוב אם יש לו בבעלותו בית אחר. כיון שיש לו שיעבוד הגוף, שזה יוצר שיעבוד לכל נכסיו העומדים להשכרה. אבל לא שחייב לשכור או לקנות מאדם אחר להעמיד להם. (ואפילו אם יש חיוב, זה אגברא, ואם לא עמד בזה בשעת מעשה והשוכר שכר מאדם אחר, אין מקור שחייב לשלם לו ההוצאות). רק ברור שאת כל דמי הקדימה חייב להחזיר. ועגמ"נ לא דנים (רק אם יבוא מצידו לפצות בשיעור הוגן כדי פיוס, יש לעודדו לכך). וכן לא מחייבים על גרמא שהיתה בלי כוונה, וא"א לומר שהחזקת פועלים ללא רשיון היה בכוונה להזיק

למאן דהו בעקיפין, ואדרבה הוא ניזוק הכי גדול ואם היה לו חשש כלשהו שייתפס ויסגרו האולם לא היה עושה זאת. ומוכח שאי"ז בכוונה ולא בידיעה שיגרום נזק כדי לחייבו בדיני שמים.

אבל הגרי"ו סבר שאכן לפי הנתיה"מ יש חיוב אגברא להביא כסף מביתו לשכור בית אחר ולא רק להעמיד בית אחר.